

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва

“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children

Видає Головна Пластова Булава

Відповідальний редактор:
пл. сен. Леся Храплива

Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 9, New York

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“PLAST” Inc.
140-142 Second Avenue
New York 3, N. Y.

Обкладинка роботи Ніни Мудрик-Мрид

З М І С Т:

Вірш Ганнусі	1
Три листочки	2
Сестричка Світляна:	
Чи знаєте їх?	4
Сестричка Леся:	
Осінь йде... ..	4
Ле К.	
Святий Франческо і брат вовк	9
Що пише Очайдушок Читанчик..	12

Річна передплата — \$ 2.50. Новачки та новачки складають її на руки виховників, самітники та неновачки пересилають просто на адресу Адміністрації.

Ціна одного числа 25 центів.

Тарас Шевченко

Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чий ми діти.
Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люди, наша слава,
Слава України!
Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

Цей віршик, це уривок із довшого вірша Тараса Шевченка „До Основ'яненка”. Григорій Квітка-Основ'яненко був український письменник, а жив у той час, що й Шевченко, тільки був трохи старший за нього. Квітка писав українські повісті, а найкраща із них „Маруся”. Шевченко любив їх зитати та присвятив Основ'яненкові цей вірш.

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 9 (70)

Листопад

1961

Мал. І. Савойка

ВІРШ ГАННУСИ

Розкажу я щось цікаве
Вам, громадо:
Я сьогодні зустрічала
Листопада.

Я пристанула, вдивлялась
На хвилинку:
Мав він кріса, мав і шапку
Мазепинку.

Усміхнувся він, бо знав,
Що я Ганнуся,
Що про нього в Рідній Школі
Пильно вчуся.

І усмішка впала в серце
Золотиста . . .
Чи то може лиш летіло
Жовте листя? . . .

ТРИ ЛИСТОЧКИ

В.Л.

Мал. В. Любинська

Сестричка:

Було давно у Львові,
У дні Листопадові.
Листочки три летіли,
Боролись з вітром сміло.
Спинились на хвилинку
При ратуші на ринку,
Та стали розмовляти:

1. Листочок:

Ти може знаєш, брате,
Яке сьогодні свято,
Що на ринку людей

[так багато?

2. Листочок:

А справді — от дивниця:
У них веселі лица,
Всі вгору споглядають —
Немов чогось шукають...

3. Листочок:

Я знаю, ось на шпилі —
Погляньте, браття милі:
Там прапор: жовтий... синій...

Всі Листочки:

Це прапор України!

1. Листочок:

Про нього ми чували,
Його ми дожидали...

2. Листочок:

Вночі, як місяць світить,
Про нього снили діти,
Що має: жовтий... синій...

3. Листочок:

І ось замаяв нині!

1. Листочок:

Сплетімося в віночки,
І виведім таночки,

2. Листочок:

Із вітром-буревієм,
Бо й він це розумів,

3. Листочок:

Що треба нам в це свято
Наш прапор привітати!
(Беруться за руки та кружляють перед прапором).

Сестричка:

Та ось тепер у Львові,
У Дні Листопадові,
Гуляє вітер з свистом,
Пожовклим гонить листом,
А в ратуші сторожі
Червоні та ворожі.
І три листки наново
У ніч листопадову

Спинились на хвилинку
Над ратушем на ринку.

1. Листочок:

Чи це тобі теж, брате,
Сумненько так літати?

2. Листочок:

Чи серце так ридає,
Чогось то виглядає?

3. Листочок:

Усім багато болю,
Бо втратили ми волю,
І прапор жовтий, синій,
Вже нам не має нині.

1. Листочок:

Несе нас всюди вітер,
Та бачимо, як діти
Сумні ідуть у школу,
Та мріють все про волю.

Вітер (влітає):

Листочки золотії!
Не даром їхні мрії!

3. Листочок:

Хіба ж настане осінь,
Що не бувала досі?

Вітер:

Прийде ще золотиста,
Калинові намиста,
І сонце ще засвітить,
І знов зрадіють діти!

1. Листочок:

І затанцюєм знову
У ніч листопадову?
(Вітер показує головою й ру-
ками, що так).

2. Листочок:

І весело, охоче,
Знов прапор залопоче?
(Вітер знов киває головою).

3. Листочок:

І в радісному крузі
Зійдуться діти-друзі?

Вітер:

Усе, усе настане,
Бо воля знов постане,
Замас жовтий... синій...

Листочки:

Нам прапор України!

„НАМАЛУЙМО” ЛИСТОЧОК!

Тепер, осінню, з дерев паде багато листя. А деякі листочки такі гарні, що аж шкода, щоб падали на землю, в болото. Звичайно новачки збирають такі щонайкращі листочки, засушують їх поміж картками книжок та укладають із них зільники. А є ще й інший спосіб, щоб залишити назавжди таку гарну форму листочка.

Треба його добре розрівняти, просушити в книжці, а тоді кладемо його на картку білого паперу. Беремо стару, вже невживану,

щіточку до чищення зубів, нали-
ваємо на неї кілька краплин чор-
нила (не забагато!). Тоді беремо
патичок (може бути великий сір-
ник) та „чешемо” ним щіточку
над карткою. Зі щіточки розприс-
куються малесенькі краплини
чорнила та падають на папір. Ко-
ли ж це все засохне, забираємо
листочок і... на папері бачимо
його малюнок на крапкованому
тлі.

Такі малюнки можемо вжива-
ти для прикраси нашої домівки,

то знов на картки з бажаннями
або, коли вписуємося комусь в
альбом.

Тільки при цій роботі треба дуже
вважати: під картку простели-
ти велику газету, самому підкю-
тити рукави та вдягнути якийсь
непотрібний вже фартушок, щоб
не поплямити одягу, стола та ін-
ших предметів, бо краплинки чор-
нила дуже важко опісля змити.
Ану, спробуйте, чи зумієте таке
зробити?!

ЧИ ЗНАСТЕ ІХ?

..... славний український пол-
ководець. Коли був молодий та
вчився в університеті у Львові,
боровся відважно за те, щоб уні-

верситет був український, бо по-
ляки та австрійці не дозволяли
цього. Опісля вступив до Україн-
ських Січових Стрільців та брав
участь у боях з москалями в Кар-
патах, у 1915 році. Там іменува-
ли його сотником. Під проводом
..... українці, які мусіли до того
часу служити в австрійському
війську, створили власні україн-
ські відділи та перебрали владу
у Львові, в столиці Західньої
України. Ранком, дня 1 листопада
1918 року на ратуші у Львові по-
вівав синьо-жовтий прапор, який
сповістив світові, що український
нарід зажив знов вільним жит-
тям. Сотник став опісля пол-
ковником Української Галицької
Армії та Державним Секретарем
(міністром) Військових Справ За-
хідньо-Української Народньої Ре-
спубліки. Згинув у летунській
катастрофі у 1919 році.

..... один з визначних генералів українського війська. Добився цього високого становища своєю відвагою, починаючи вій-

ськову службу від найнижчого ступеня. Під час першої світової війни боровся проти москалів як командант Українських Січових Стрільців (УСС). За свої перемоги дістав австрійське відзначення „Хреста Залізної Корони“. Коли у 1918 році постала Українська Держава, став генералом та перебрав провід над Українською Галицькою Армією (УГА), що начисляла сто тисяч вояків..... веде своє військо трудним бойовим шляхом через Західню Україну аж до столиці України, до Києва. Дня 29 серпня 1919 року здобуває Київ та проганяє з нього москалів-большевиків.

..... помер у 1938 році у Львові. Похоронили його на Янівському кладовищі.

..... вступає у тайний пластовий гурток в 1912 році, коли у Львові тільки заснувався „Пласт“. У цьому гуртку перехо-

дить військовий вишкіл: теренові гри, нічні прогулянки та вправи. У 1914 році цілий той гурток вступив у ряди Українських Січових Стрільців (УСС). У цьому війську було лиш кілька дівчат, що разом із хлопцями боролися проти Москви,..... була одна із них. Вона боролася в бою проти москалів під Лисовичами у 1915 році, працювала в стрілецькій лікарні і стала десятником УСС. Нелегке було життя молодій дівчини у військових рядах, але за те..... переживала смутки й радощі, перемоги і славу стрільців.

Таких жінок стрільці дуже шанували і склали про них пісню:

Хто ж то там іде

І перед веде?

Диво, це наші дівчата,
Личко як мак, кругом козак,
Душа стрілецька завзята!

..... живе тепер в Північній
Америці у стейті Нью Джерзі та
радо розказує своїм внукам-пла-
стунам про ті часи, коли вона,
молода дівчина, пішла зі зброєю
в руках боронити Україну.

РОЗГАДКИ З ЖОВТНЯ

КНЯЗЬ ЯРОСЛАВ МУДРИЙ

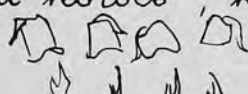
**КНЯЗЬ ВАСИЛЬ-КОНСТАНТИН
ОСТРОЗЬКИЙ**

ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Дорогий „Готуєсь“

Ми вже маємо шаблі
і козацькі шапки
Сьогодні ми вибрали нашого розв'язу
і заступника і писаря Коли ми
хотіли вибрати когось, кидали
вгору шапки.

Івась буде розв'язу і дістав бундук
Михась буде заступник або доводи
і дістав літарви, щоб нас свликати
на сходили

Юрась буде писар і дістав црале перо,
щоб носити за вухом

Але писати буде звычайним пером!

Рій „Гамалі“

Мал. Р. Баб'юк

Мал. Х. Зелінська

Сестричка Леся

ОСІНЬ ІДЕ...

Осінь йде у тумани сповита,
Журавлі понад полем летять,
І веміхається спомином літа
У пожовклих листках — листопад.

На поляні багаття вже зранку,
І новацтво у крузі сидить.
Вийшли всі на свою прогулянку
Слухати давніх казок аж сюди...

Де тріщить так таємно багаття,
Мов говорить про наших Стрільців,
Що боролись за волю завзято,
Підняли рідний стяг понад Львів.

Тихо стелиться бабине літо,
Новаки ще тихіше сидять...
Вітер казку розказує дітям,
Тим, що створять новий Листопад!

СВЯТИЙ ФРАНЧЕСКО І БРАТ ВОВК

Було це в Італії. Зима випала довга й сувора. Сніг засипав усі дороги, села, ліси.

Бідили люди в долині Ріоти. Мерзли по хатах діти. Бо хто міг відважитися йти в ліс по дрова? Завелись там вовки. Хапали овець, коней, а навіть і людей. Під села, під самі хати вже почали підходити.

А вовчу зграю провадив великий, худий вовчище. Одного разу у самісінький білий день підняв хтось крик небувалий у лісі Греччю.

— Рятунку!

— Втікайте! Вовк! Вовк!

— Де? Що? Як?

Зробилась метушня. Грюкали тяжкі двері. Плакали малі діти.

— Бий його! Гей, бий його! — кричали з усіх усюдів. Вовк біг вулицею. За ним гнались селяни з довгими дручками. І тут сталося диво. З бічної вулички вишов брат Франческо. Сам один напроти вовка.

— Дивіться! Франческо йде! Назустріч вовкові йде!

— Гей, рятуйте монаха! — кричали жінки.

А звір біг просто на нього. Паща відкрита в нього. Зуби гострі, страшні. Брат Франческо зупинився. Зробив у повітрі великий знак хреста.

І диво! Вовк замкнув страшну пащу. Присів у стіп Франческа.

— Брате вовче, чому ти ни-

щиш людей? — промовив святий. — Господь, наш Творець дав кожному життя. Він напевно не хоче, щоб ти забирав життя.

Вовк звів голову і махав хвостом.

— А тепер — мир тобі, брате вовче. Дай мені лапу на згоду.

Вовк послухав і подав свою лапу. Люди христилися. Протирали очі. Не сниться їм це?

І жив вовк в долині Ріоти ще довго. Нікого більше не скривдив. Чи одне століття з того часу уплило, а люди все ще пам'ятають про вовка.

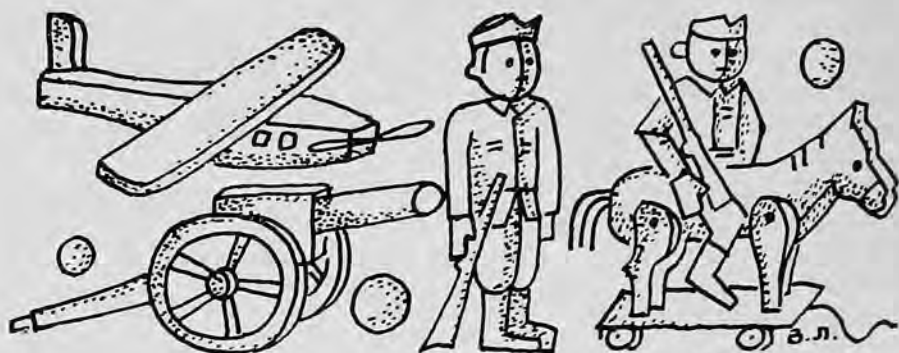
В. л.

Мал. В. Любинська

Брата Франческа люблять, до нього моляться. Все на світі була його рідня. Вітер, вогонь, дощик і мороз — були його брати. Кожну пташку і рибку сестричкою звав. Голуби на раменах сідали, дикі кози й серни травичку з рук їли. А діти? Бавились часто з

ним, про маленького Ісуса слухали оповідання.

Святий Франческо — світське прізвище Джіованні Бернардоне, жив в Італії більше як 700 років тому. Він заклав монаший гин „малих братів” або франціскан.

Мал. В. Любинська

„ГОТУЙСЬ” ГОВОРИТЬ ДО СВОЇХ ЧИТАЧІВ

Дорогі Мої Читачі!

От вже й листопад. Вже паде пожовкле листя, а це знак, що скоро буде зима та що недалеко до кінця старого 1961 року. А тоді почнеться новий, 1962-ий. Я вже заздалегідь думаю над тим, що нового й цікавого Вам у тому році принести. Але Вам треба теж подумати, що Ви можете зробити, щоб я міг приходити до Вас. А треба зробити тільки дуже просту річ: заплатити передплату на 1962 рік. Її висота, як і минулого року — **два і пів доляра**. Ви, Читачі-самітники, перешліть їх просто на адресу моєї адміністрації:

“P L A S T”, Inc.
140-142 2nd Avenue
New York 3, N. Y.

Але Ви, Новачки й Новаки, що належите до новацьких роїв, складіть ці гроші Вашій Сестричці чи Братчикові, а вони перешлють мені разом гроші від цілого Вашого роя. Не посылайте передплат просто мені, бо через це тільки більше клопоту всім. А Ваші Сестрички й Братчики вже подбають, щоб гроші дійшли, куди треба.

Ви тільки принесіть ці гроші на сходина самі, не ждiть, щоб Вас мусiли аж упоминати. Добрий новак виконує свої обов'язки сам, без пригадок.

Але, спитаєте, звідки взяти грошей?

Напевно Вашi Батьки дають Вам гроші на ласощі та iнші дрібнички. Отже, спробуйте не купувати ласощів та дрібничок; так заощадите стiльки грошей, щоб було два долари i п'ятдесят центів.

А коли Батьки не дають Вам грошей, то спробуйте собі заробити якимись послугами, чи може не самі, а спiльно, цiлим роєм, чи Гнiздом.

От бачите, табiр „I досі сниться . . .” майстрував цього лiта лялечки-прикраси та розпродував їх гостям. Так здобув гроші на фонд „Готуйсь”. Чи й Ви не зуміли б щось таке зробити? А тоді будете знати, що „Готуйсь” справді Ваш, бо Ви самі заплатили за нього.

А коли Ви всі вплатите передплати швидко, ще до кінця листопада, то дістанете з Рiздвяним числом ще й гарну несподiванку. А яку? — Ага, побачите!

Ваш „Готуйсь”

ЗАГАДКА

Мал. С. Шепарович

Був собі новак, а як звався — не скажемо! Любив він рiзні загадки. От одного разу казав братчик на сходинах підписатися

кожному новакові. Всі скоро підписалися, а він лиш один ще щось кінчає. Аж поглянув братчик на його підпис, тай каже: — Таж ти не підписався, тільки намалював рiзні предмети! Я ж казав тобі підписатися!

— Я й підписався! — вiдповiв чемно наш новак. — Коли прочитаєте перші букви назв кожного iз цих предметів, знатимете моє ім'я.

Братчик уважно приглянувся, прочитав i сказав цiлому роєві. Тоді вже й цiлий рiй засмiявся та закликав, що це дуже легко вгадати. Ану, спробуйте i ви! А розгадку не забудьте прислати „Готуйсеви”!

ЩО ПИШЕ ОЧАЙДУШОК ЧИТАНЧИК

Мал. Л. Бакович

Дороге моє Новацтво!

Я певний, що Ви вже знов розпочали свою працю по домівках. Я певний, що багато з Вас повернулося з новацьких таборів та з відпочинкових осель, здорові й охочі до праці. А тут в мене новина для Вас.

Одного дня принесла мені пошта три маленькі книжечки. Дивлюся, а всіх їх видало видавництво „Книгоспілка” в Нью Йорку. Обкладинки книжечок прикрашені гарними малюнками. Друк чіткий, на гарному, білому папері. А як тільки побачите першу сторінку кожної книжечки, то зразу побачите, які цікаві й корисні будуть вони для Вас.

— Що ж це за книжечки? — Ви зараз зацікавитесь.

Перша книжечка, що я взявся читати, це Лесі Українки „**Біда навчить**”. Це дуже цікава й гарна казка про горобчика, що літав усюди та шукав, де б йому розуму навчитися. А які гарні малюнки на кожній сторінці цієї книжечки! Пригляньтесь їм, а

побачите там сову, зозулю, бузька, гаву, крука, а вже горобчиків — скільки схочете!

З цієї казки можна дуже легко зробити ляльковий театр; алеж не будуть в ньому виступати ляльки, тільки птиці. Спробуйте це зробити та напишіть мені, як Вам вдалося.

Друга книжечка, це „**Війна грибів з жуками**”. — Яка ж це гарна казочка! — подумав я зразу собі. А як вона подобається новацтву! Ви ж напевно маєте запляновану прогулянку в ліс. А тепер така гарна та тепла осінь! В лісі Ви розпалите вогник, посідасте кругом нього і Сестричка розкаже Вам казку про осінь в Україні і про різні гриби, що ростуть в українських лісах. А як гарно буде, коли після повороту в домівку спробуєте нарисувати ці гриби та прикрасите ними Вашу домівку! Ще й підпишете, як ці гриби зуться. А в цьому всьому допоможе Вам ця книжечка.

Третя книжечка, то веселе оповідання „**Свекор**” Степана Васильченка, про малого хлопчика, що хотів передчасно бути дорослим.

Що лиш проминув місяць жовтень, місяць книжки. Якщо Ви в ньому не докупили нових книжок до Вашої власної чи до Гніздової книгозбірні, купіть ще тепер, а що купувати, я ж Вам порадив!

Ваш Очайдушок Читанчик

ДОБРЕ ДІЛО

Зустрілися чотири дівчинки цього літа в „Карпатах”. Але не були це ті гори Карпати, що в Україні. Ні, так називалася вакаційна оселя у горах Кетскіл в Північній Америці. Бавилися ці дівчатка, купалися в річці, а потім задумали зробити разом добре діло. Почали сипати намисто-ожерелля із шишок та робити ще інші різні прикраси. А що гостей у цій оселі було багато, та щораз нові приїздили, то їм мали дівчатка кому продавати те, що самі змайстрували. І так поволі, грошик до грошика, назбирали вони

аж сім і пів доляра. А що там проживала теж і одна пластова Сестричка, то дівчатка передали їй ці гроші та просили вислати в Німеччину, для українських новачат, що саме тоді відбували свої літні табори.

Думаєте — казка це? Ні, таке сталося цього літа, а щоб ви знали, що це правда, подаємо їх прізвища: Меляся Чайківська, Ляриса Стахів, Доня Семчишин, Діди Загайкевич. Це Ляриса піддала думку, щоб зробити таке добре діло. Чи ж не гарно це?

Мал. Х. Зелінська

Я НЕСУ НА СХОДИНИ ПЕРЕД-
ПЛАТУ НА „ГОТУЙСЬ” ЗА
1962 РІК. А ЧИ ВИ ВЖЕ ЇЇ
ВПЛАТИЛИ?

Чи Ви вже виплатили передплату
за
„ГОТУЙСЬ”
на 1962 рік?

Складати на руки Сестричок та
Братчиків, а самітникам пересилати
на адресу Крайової Пластової
Старшини на ЗДА:

“P L A S T”
140—142 2nd Avenue,
New York 3, N. Y., USA

Значення слів:

I. Читати поземо зліва:

- 1) Назва Наукового Товариства ім. Шевченка (в скороченні).
- 2) Америку (в скороченні) називають ЗДА або.....
- 3) Зброя княжих воїнів.
- 4) Порядкове число.

- 5) Те, чим ми бачимо.....
- 6) Герб Західної України (Галичини).
- 7) Американська міра довжини.
- 8) Рисує до журналів карикатури.
- 9) Кілька співаків разом творять...

II. Читати згори вниз:

- 1) Одна копа — багато...
- 2) Двоє очей — одно...
- 3) Голос барана.
- 4) Вада очей.
- 5) При наріканні часто чуємо оклик...
- 6) Новецьке гніздо ділиться на...

Букви на місці хрестиків дадуть нам назву книжки, хто її написав і який це рід твору.

Братчик Ірко

УВАГА!

УВАГА!

**ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО МОЖНА НАБУТИ
В НАШІ АДМІНІСТРАЦІ**

ДАВНІ РІЧНИКИ „ГОТУЙСЬ”?

Ціна:

Повний комплект (70 чисел)	10.00 дол.
Один річник (10 чисел)	2.00 дол.
Поодинокє число	0.20 дол.

Замовляйте їх швидко для Вас
і в дарунку для Ваших Друзів!

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК

ЧЕРВЕНЬ 1960:

Таємне письмо

Було колись в Україні
Ревіли гармати,
Було колись запорожці
Вміли панувати!
Панували, добували
І славу і волю!

Образок-скриванка:

Добру розгадку його написа-
ла Любка Кос і її ми помістили
у вересневому числі.

ВЕРЕСЕНЬ 1961:

Прохання Поета (ходом двох
шахових коників):

УЧИТЕСЯ БРАТИ МОЇ
ДУМАЙТЕ ЧИТАЙТЕ
І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ
СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ

В ЛИСТОПАДІ ЛИСТЯ
ІЗ ДЕРЕВ ОПАЛО.
ГЛЯНЬ, ЯКА СУКОНКА
В ТАЛИНОЇ ЛЯЛІ!

Мал. В. Любинська

Подала сестричка Світлана Луцька
Мал. сестричка Ксеня Клофас

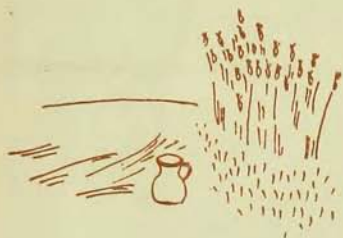
НОВАЦЬКИЙ СЛОВНИК

Бабине літо (теплі дні осінню) —

St. Martin's summer
der Altwelbersommer

У нас називають „бабиним літом” також тоненькі павутинки, що літають осінню в повітрі та блищать на сонці.

Стерня (поле, що з нього зжали збіжжя) —

stubble
das Stoppelfeld

Журавлі —

cranes
die Kraniche

Болото —

mud
der Sumpf

Озимина (збіжжя, що його сіють вже осінню на другий рік) —

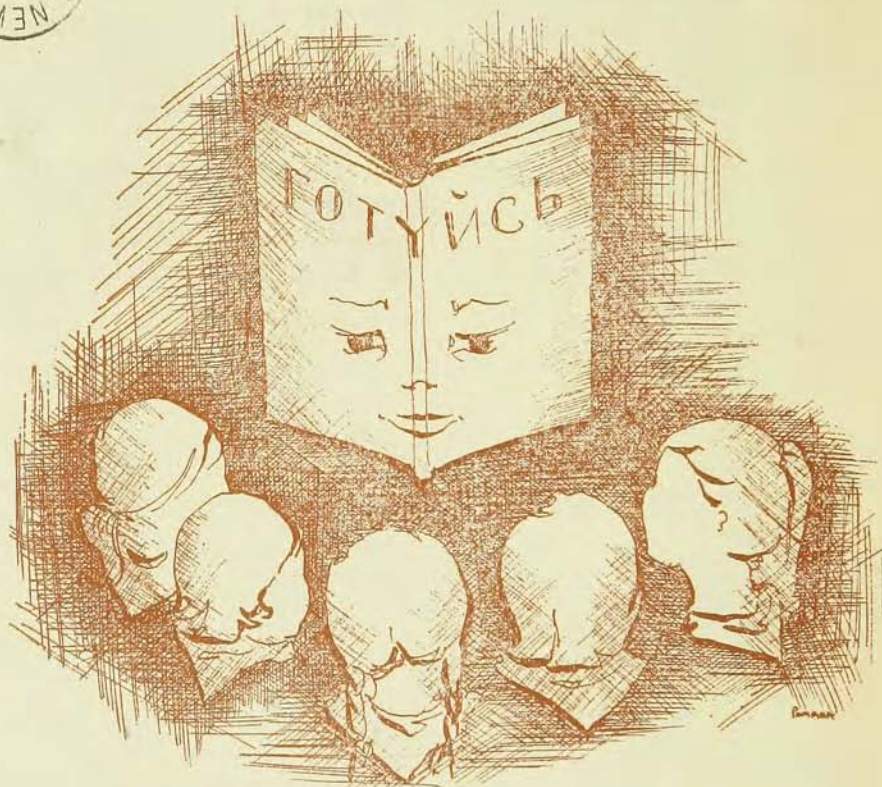
winter grain
das Wintergetreide

CHURCH STREET
STATION

"PLAST", inc.
140-142 2nd Ave
New York 3, N. Y.

To:

Miss N. & Mr. W. Kulynych
101 St. Marks Pl.
New York 9, N.Y.

**ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ,
ЩОБ ПРИШОВ Я В ВАШУ ХАТУ!**